

AZ ÉN, A TÁRGYAK

Az alanyiség és a tárgyiasság sajátos egyensúlya Lator László költészetében

Szerző: **BRANCZEIZ Anna**, mesterképzés, I. évfolyam (anna.branczeiz@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BARTAL Mária** egyetemi adjunktus

Inézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Modern Magyar Irodalomtörténeti Tanszék, Budapest

Lator László költészete egyáltalán nem „klasszikus” vallomások költészet: verseinek nagy részéből még a grammatikai *én* is hiányzik. A legizgalmasabb kérdésnek azonban Lator verseit vizsgálva mégis az tűnik, hogyan fejezik ki a személyeséget anélkül, hogy az *én* nyíltan feltárulkozna bennük.

Ahogy arra Ferencz Győző kritikájában rámutat, Lator versei az alanyiség és a tárgyiasság sajátos egyensúlyát teremtik meg. Ez a dolgozat elsősorban *A tér, a tárgyak* című kötetet és főképp címadó versét veszi górcső alá. A vers részletesebb elemzésével azt szemlélteti, hogyan bomlik ki fokról fokra a lírai *én* belső, rejtett világa a *másikon* keresztül, vagyis hogyan konstruálódnak a külső és a belső, az alanyiség és a tárgyiasság viszonyai a szövegben. Különösen érdekes az a probléma, hogy a lírai *én* végig a megragadhatóság nehézségeivel szembesül.

A dolgozat az emlékezés, a féltalom, illetve az *én*-probléma pszichoanalitikus és fenomenológiai megközelítéseire támaszkodva egyszerre reflektál többek között Freud, illetve Husserl elméleteire is. A poétikai kérdéseket tekintve pedig leginkább Schein Gábor, Hernádi Mária, illetve Paul de Man fejtegetései jelentik a fő kiindulópontot.

Kulcsszavak: Lator László, alanyi és tárgyiasság költészet, emlék, féltalom, ön-kifejezés

THE I, THE OBJECTS

The special balance of subjectivity and objectivity in László Lator's poetry

Author: **Anna BRANCZEIZ**, first-year MA student (anna.branczeiz@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Mária BARTAL**, assistant professor

Institution: Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Institute of Hungarian Literature and Cultural Studies, Department of Modern Hungarian Literature, Budapest

The poetry of László Lator is not “classic” confessional poetry; also the grammatical *I* is missing from many of his poems. In spite of this, the most exciting question is how the poems express personality without being so explicit.

As Győző Ferencz points out in his review, the poetry of László Lator creates a special balance between subjectivity and objectivity. This paper closely examines the collection *A tér, a tárgyak* (*The Space, the Objects*), especially the title poem. Interpreting it in detail, the aim is to illustrate how the inner, hidden world of the lyrical *I* comes up through the *Other* – in other words, how the relations of the outside and the inside, subjectivity and objectivity are constructed in the poem. The problem that the lyrical *I* has to face the difficulties of representation is also really interesting.

The theoretical background of this paper is based on both the psychoanalytic and phenomenological approaches of memories, half-sleep, and the problem of *I*, so it reflects for instance the texts of Freud and Husserl. Furthermore, among others, it uses the assertions of Gábor Schein, Mária Hernádi and Paul de Man to answer poetic questions.

Keywords: László Lator, subjective poetry, objective poetry, memory, half-sleep, self-expression